

Badea (BNR): O dezvoltare durabila se poate realiza, în primul rând, prin alocarea eficienta a capitalului în economie

O dezvoltare durabila, care sa implice crestere de productivitate si de competitivitate, se poate realiza, în primul rând, prin alocarea eficienta a capitalului în economie, sustine prim-viceguvernatorul Bancii Nationale a României, Leonardo Badea.

"Convergenta economica nu implica doar un avans al veniturilor, ci si cresteri inerente ale preturilor, în special, în cazul bunurilor netranzactionabile (mai ales al serviciilor, care, în economia României, la fel ca si la nivel european, au o pondere semnificativa). Avantajul fortei de munca ieftine se disipeaza pe masura ce procesul de convergenta avanseaza si este oricum insuficient pentru a sustine un avans economic consistent, rapid si durabil. Nu în ultimul rând, trebuie sa avem în vedere faptul ca transformările ireversibile ale economiei, asa cum sunt ele descrise de efectul Balassa-Samuelson, nu sunt scutite de riscuri. Un exemplu elocvent în acest sens îl reprezinta cazul Portugaliei. Reis (2013) ofera o analiza detaliata a economiei Portugaliei înainte si dupa criza financiara, încercând sa explice cauzele performantei economice modeste din perioada 2000 - 2012", scrie oficialul BNR, în articolul "Considerente teoretice si empirice privind procesul de convergenta si evolutia cursului real de schimb din perspectiva efectului Balassa-Samuelson".

Potrivit acestuia, în intervalul respectiv, Portugalia a înregistrat o evolutie mai slaba decât cea a Statelor Unite în timpul Marii Depresiuni sau a Japoniei în "deceniul pierdut".

"Potrivit lui Reis (2013), aceasta situatie a survenit pe fondul unor circumstante descrise de aprecierea cursului real de schimb, cresterile salariale accelerate, directionarea ineficienta a capitalului în economie, expansiunea sectorului non-tradable, diminuarea productivitatii totale a factorilor, acumularea excesiva a datoriei externe si lipsa unor reforme preventive în sistemul de pensii. Asadar, transformările economice descrise de efectul Balassa-Samuelson trebuie sa fie însoțite de politici economice adecvate, pentru a evita o performanta slaba a economiei, cum a fost cazul Portugaliei", explica Leonardo Badea.

Prim-viceguvernatorul BNR subliniaza faptul ca îmbunatatirea productivitatii si alocarea eficienta a capitalului sunt factorii cheie ce preiau rolul de motor al îmbunatatirii competitivitatii externe si al mentinerii unui ritm ridicat de convergenta.

Totodata, acesti factori sunt fundamentali pentru investitiile orientate predominant catre productia de bunuri tranzactionabile. Eventuale deprecieri ale cursului nominal de schimb pot avea doar efecte limitate, întrucât determina concomitent si externalitati negative, precum inflatie, cresterea incertitudinii sau cresterea poverii asociate datoriei publice si private.

Pe de alta parte, deprecierea nominala a cursului de schimb nu implica automat pe termen scurt si mediu o îmbunatatire a competitivitatii externe, daca aceasta nu este însoțita de cresteri de productivitate.

"Asa cum sublinia Paul Krugman, exista o capcana a interpretarii simpliste a problemelor legate de cresterea productivitatii si a competitivitatii. În *Competitiveness: A Dangerous Obsession* (1994), el aprecia: 'Sa presupunem ca o tara constata ca, desi productivitatea sa este în continua crestere, poate reusi sa exporte doar daca își devalorizeaza în mod repetat moneda, vânzându-si exporturile din ce în ce mai ieftin pe pietele mondiale. Atunci nivelul sau de trai, care depinde de puterea sa de cumparare, atât fata de importuri, cât si fata de bunurile produse pe plan intern, ar putea de fapt sa scada'. Astfel, devine esential sa înțelegem ca o dezvoltare durabila, care sa implice crestere de productivitate si de competitivitate, se poate realiza, în primul rând, prin alocarea

eficienta a capitalului în economie", a aratat Badea.